

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

VOL. LII

Kovas — March 8, 1967

Nr. 28

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

BIJO AMERIKOS IR SOVIETŲ ATOMINĖS KONTROLĖS...

DERYBOS DĖL ĮVAIRIŲ ATOMINIŲ GINKLŲ
SUVARŽYMO IR ATOMINĖS ENERGIJOS PA-
NAUDOJIMO TAIKINGIEMS TIKSLAMS GALI
PRIVESTI PRIE WASHINGTONO - MASKVOS
AŠIES SUDARYMO, NORS TAM DAR YRA
DAUG SUNKIAI NUGALIMŲ KLIŪČIŲ.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Sovietų ministerio pirmininko Kosygino su- tikimas derėtis su Wa- shingono administracija dėl priešraketinės ap- saugos nestatymo turi vieną sąlygą, būtent, so- vietai nori kalbėtis ne tik apie gynybos, bet ir puolamųjų ginklų apribo- jimus (to discuss means of limiting the arms race in offensive and de- fensive nuclear mis- siles). Kaip žinia, pre- zidento Johnsono sausio 27 d. pasiūlymą Mask- vai iššaukė pažiūra, kad sovietams pradėjus sta- tytis priešraketinę ap- saugą tuo pačiu keliu bus

priversti eiti ir ameri- kiečiai. Rezultate tam tikslui bus išleistos mil- žiniškos sumos visai be reikalo, nes kol kas dar sunku įsivaizduoti visai tobulą apsigynimo siste- mą, kuri pajėgtų sulaiky- ti ar nukreipti nuo tai- kinio visas į jį paleistas priešo raketas. Be to, vienos pusės pastangos apsaugoti nuo dabar į ją nutaikytų raketų iš- šaukia kitos pusės norą tų raketų skaičių padidin- ti ir jas taip patobulin- ti, kad, nepaisant gyny- mosi pastangų, vistiek jos galėtų savo taikinį pa- siekti. Visa tai galutin- nam rezultate vestų prie dar spartesnio ginklavi- mosi.

Sovietų išeities taškas būsimoje derybose yra visai aiškus. "Ponai kapi- talistai -- sakys jie ame- rikiečiams -- mes jau turime visai neblogą ap- sigynimo sistemą, ta- čiau taikos labui mes su- tinkame nuo jos atsi- sakyti, jei jūs suksite sunaikinti savo turimas puolamąsias raketas". Washingtono ekspertai stengsis įrodyti sovieti- nės apsaugos nepakan- kamumą ir galimas daik- tas, kad bus pasiekta vie- nokio ar kitokio susi- tarimo... trečiųjų sąskai- ton, panašiai kaip dabar atsitiko Ženevoje tarian- tis dėl atominių ginklų nedavimo jų neturinčiom valstybėm.

Amerikiečiams pa- grindinis klausimas ato- minio nusiginklavimo problemoje yra kontro- lė. Kol kas amerikiečiai nesutiko apriboti savo pastangų apsiginklavi- mo srityje, kurios nega- lima kontroliuoti, kaip, pavyzdžiui, jie nesutiko

atsisakyti ir nuo atomi- nių sprogdinimų bandy- mo požemyje. Už tat ir Ženevoje tariantis dėl to, kaip sustabdyti ato- minių ginklų išsiplėti- mą, amerikiečiai vis pa- brėždavo kontrolės kla- simą. Sovietai su jokia savo krašto kontrole ne- sutiko ir todėl atrodė, kad sunku bus ir šiuo klausimu susitarti. Pra- eitų metų pabaigoje Wa- shingtone, tačiau kilo mintis, kad gal būtų gali- ma susitarti ne dėl dvie- jų atominių milžinų -- JAV ir Sovietų Sąjungos atominių ginklų kontro- lės, bet kitų mažesnių valstybių. Sovietai su ta mintimi sutiko ir tokiu būdu susitarimas Žene- voje pasidarė įmanomas, tačiau tai sukėlė nepa- sitenkimo ir nerimo vi- sų kitų valstybių tarpe. Taip, pavyzdžiui, Indijos delegatas Ženevos kon- ferencijoje Trivedi taip vaizdžiai nupasakoja mo- ralinį principą, kuriuo nori vadovautis Washing- tonas su Maskva, girdi: "Syki buvo galingas ka- ralius, kuris girtuoklia- vo, tačiau savo pavaldi- niams jis uždraudė al- koholio paragavimą".

Iš tikro atominė ener- gija žmonijai greitai bus reikalinga ne kaip alko- holis, bet kasdieninė duona. Mat, kas dešimt metų pasaulio energijos poreikis padidės beveik du kartus. Maždaug apie 2040 metus, t.y., beveik vienos kartos bėgyje, bus išsemtos visos žibalo ir akmens anglių atsargos. Nuo tada žmonijos pažan- ga priklausys tik nuo ato- minės energijos. Vienas gramas skaldomo urano gali duoti tiek šiluminės energijos, kiek 2,5 tonos akmens anglių. Tačiau normalus, gamtoje užtin- kamasis uranas savyje tu- ri 0,7 nuošimtį vadinamo urano izotopo 235, kitkas yra sunkiai su- skaldomas uranas 238.

Visų pirma uranas bu- vo 'išvalytas' bombų rei- kalams, tačiau netrukus

VLIKo pirm. dr. K. Valiūnas, lydimas Lietuvos Atstovo P. Amerikoje Anatolijaus Grišono, buvo priimtas Urugvajaus užsienio reikalų ministerio Luis Vidal Zaglio. Nuotraukoje Luis Vidal Zaglio (vidury) sveikinasi su dr. K. Valiūnu.

Lietuvos vardas buvo plačiai minimas

Ketvirtasis Pietų Ame- rikos Lietuvių Kongre- sas, Vliko pirmininko dr. J.K. Valiūno lanky- masis keliuose Pietų Amerikos kraštuose ir Pietų Amerikos lietuvių surengtos Lietuvos Nepriklausomybės Dienos proga Mon- tevideo spaudo, radijas ir televizija plačiai gar- sino Lietuvą ir jos bylą. Tam šį kartą daug padė- jusi sėkminga anksčiau įvykusi spaudos konfe- rencija su Vliko pirmi- ninku.

Septyni svarbiausi dienraščiai, -- rašo K. Čibiras, -- "reporta- žais ir nuotraukomis minėjo Lietuvą, jos da- bartinę padėtį ir laisvų- jų lietuvių pastangas tė- vynei išlaisvinti."

Tradicionis priėmi- mas Lietuvos pasiunti- nybėje pažymėtinas sve- čių gausumu ir svarba. Jame dalyvavo vienas iš Valstybės Tarėjų (pre- zidentų) D. Zorila de San Martin (tas pats, kurs eidamas prezidento pa- reigas, priėmė Vliko pir- mininką), krašto apsau- gos ministras gen. Mora- trio, aukšti užsienio rei- kalų ministerijos parei- gūnai ir eilė diplomatų su Šv. Sostū Nuncijum priešaky. Jų tarpe buvo Jungtinių Valstybių, Vo- kietijos, Venezuelos, Ki- nijos, Kolumbijos, Pa- ragvajaus, Gvatemalos ambasadoriai ir Kana- dos atstovas. Kaikurie atsiuntė sveikinimus su gėlėmis. Spaudos atsto- vai jaukią priėmimo nuo- taiką perdavė savo dien- raščiams.

Lietuvių kolonija Tė- vynės šventę paminėjo pamaldomis savo bažny- čioje ir Kultūros Drau- gijos salėje, kur tarp ki- tų kalbėjo viešnia iš Jungtinių Valstybių, p. Tallat-Kelpšaitė. Aido choras minėjimą papildė patriotinėmis dainomis. (ELTA)

praktiškai visa pramonė turėtų būti pavesta tarp- tautinei kontrolei ir ati- daryta šnipinėjimui. Už tat sovietai ir reikalauja, kad Vakarų Vokietija bū- tina pasirašytų sutartį, kurios trečias straips- nis numato:

"Kiekviena valstybė, kuri neturi atominių ginklų, išsipareigoja... laikytis saugumotaisyk- lių, taikintinų atominės energijos taikingam pa- naudojimui".

Bijoma, kad tos tai- syklės gali būti tokios, jog viso pasaulio kontro- lė atiduos Washing- tonui ir Maskvai, jei tos sostinės tarp savęs su- tartų. Dėl to ir kilo bai- sus triukšmas Vakarų Vokietijoje, tačiau ne- mažiau, nors ir ne tiek triukšmingai, rūpina- masi ir kitose nepriklau- somose valstybėse.

KOMUNISTŲ INFILTRACIJA NEMAŽĖJA

* POLITINIS ATOSLŪGIS Europoje, kalbant apie šaltąjį karą, nei kiek nesumažino komunistinės infiltracijos pastan- gų. Tos pastangos nesiriboja Europa, o yra globalinės. Ar tai bus darbininkų unija kurioje P. Amerikos valstybėje, ar ku- ri arabų kiltis, kurstoma sukili- ti, visur rasi komunistų agen- tus, iššomis ir įtaigojimais vei- kiančius suirutei kelti.

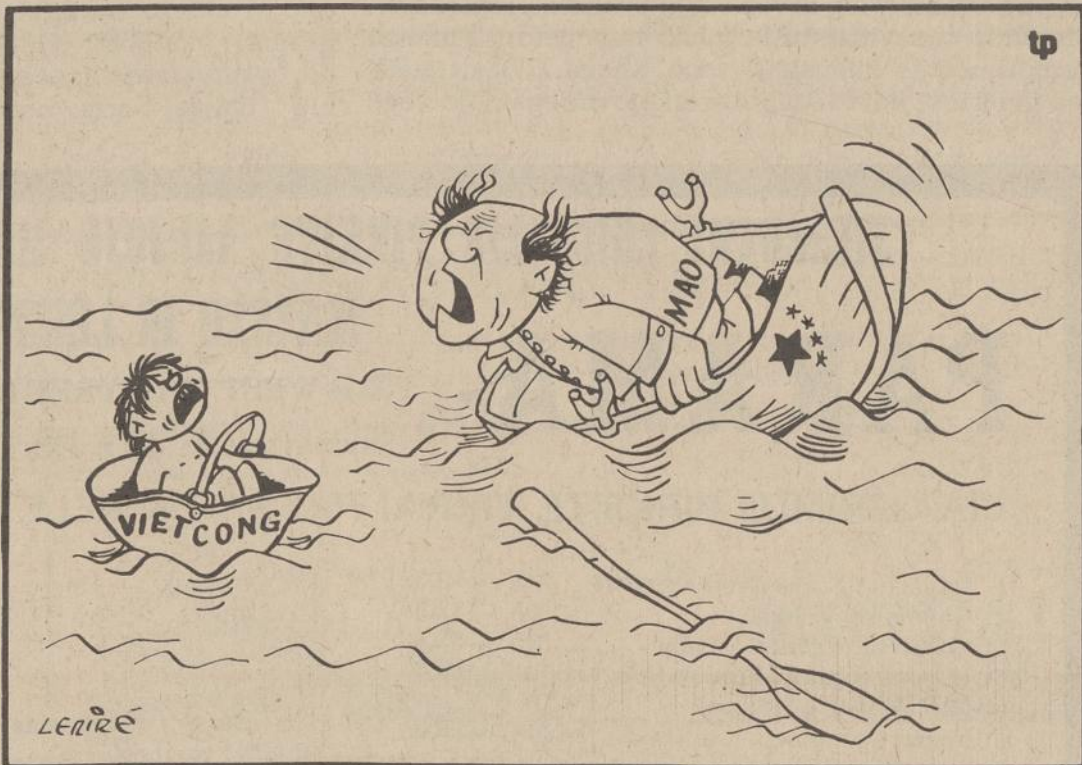
GI Amerikoje kilusios disku- sijos dėl CIA veiklos ir studen- tų organizacijų finansavimo kaip tik išėjo komunistų nau- dai, smarkiai pakenkiant tai veiks- mai, kuri kaip tik siekia savo kontrapriemonėmis užkirsti ke- lią nepalaujamai komunistų in- filtracijai ir visų progų išnaudo- jimui savo naudai.

* RINKIMAI PRANCŪZIJO- JE dar negalutinai duomeni- mis rodo de-gaulistų kandida- tų pasisekimą. Rinkimuose da- lyvavo 80% galinčių balsuoti.

* VIETKONGO partizanai, pa- sistraukdami iš užimtų pozicijų, išžudo politinius kalinius. Can Tho vietovėje tokiu būdu žuvo 12 kalinių, surasti perplautomis gerklėmis. Tokių atsitikimų jau buvo daug. Spaudoje konstatuoja- mi tokie faktai, bet niekas dėl to neruošia protesto demonstra- cijų ir nekaltina komunistų žiau- rumais. Jei kaltina, tai JAV la- kėdus, kurie, girdi, bombarduo- dami Šv. Vietnamą žudė nekalti- tus civilius gyventojus.

* PRIE SENATO demokratų partijos lyderio M. Mansfieldo kvietimo paskelbti paliaubas Vietname ir laukti, kol prie de- rybų stalo atvyks komunistų at- stovai, stipriai jungiasi jauna- sis respublikonų senatorius iš Illinois Ch. H. Percy.

Buv. viceprezidentas Nixo- nas gi mano, kad bet kokia per- trauka ar bombardavimų sustab- dymas tik prailgintų karą. Jo nuomone, tokios diskusijos tarp politikų vadovaujančių asme- nų parodo priešui, kad JAV va- dovybėje tuo reikalu nėra aiš- kaus ir patvaraus nusistatymo. Visa tai skatina juos kovoti to- liau ir išnaudoti situaciją.

Mao: -- Gaila, negaliu pagelbėti! Pamečiau irklus!...

NUOMONĖS IR PASTABOS

Adjutantas ir Prezidentas

II. TAIGI, AR JAU
BŪTŲ SUNKU?...

A. DIRŽYS

Toks klausimas kyla, kai perskaitai V. Šliogerio atsiminimus apie A. Smetoną ir skaitai Bronio Railos gana greitą dėmesį šiems atsiminimams, jo, sakyčiau, ekstravagantišką atsiminimų vertinimą Dirvos No. 138 'Akimirų' puslapyje. To vertinimo nepaprastumas prasideda nuo pačios antrašės "Herojus ir jo adjutantas". Žinoma, kasgi kitas begalėtų būti herojumi, jei ne A. Smetona!

Rodos, A. Smetonai šalia oficialaus 'prezidento' titulo yra tekę visokių kitų neoficialių titulų, kreipinių, aukštinančių vardu iki 'tautos vado' imtinai. Tačiau niekad ir niekas jo akyse ar užnugaryje, jam gyvam esant ar dabar jau negyvam, nėra net mėginęs jį vadinti herojumi. Tad netoli reikia skaityti B. Railos vertinimus atskleidimui čia vartojamo 'herojaus' dvi prasmiskumo. Ir jeigu taip daro B. Raila dabar, tai ar neveluoja jis su senu numeriu, kai daug anksčiau, metų metais tą pajuokimo darbą yra atlikę kiti ir kitoki

pasaulėžiūrų talentai, kai to darbo beprasmiškumai yra paaiškėję ne tik gyvenime, bet ir beprasmybių filosofijoje. Argi bevarta buvo B. Railai dar ir šiandien aikvoti savo impulso gūnį bylai, kuri aiškiaipra-lošta niekintojų, atšipinusių tiek savo iltis, tiek sąžines. A. Smetona gi kyla iš mirties gerųjų apas-talų -- šiuo atveju adjutan-tų -- liudijimu.

Savotiškai aiškina B. Raila ir adjutantą, paversdamas jį tarnu... netgi priedėliu, pridėdamas tokiam savo aiškinimui dar ir filosofinį aplom-bą -- girdi, tai esą su-prantama "plačiausia to žodžio prasme".

Taip. Žodžiai, sąvo-kos yra dalykai tāsūs, juos galima ne tik plėsti ar siaurinti, bet taip pat išverst juos į prie-šingas prasmes. Tačiau plečiant žodžių, o šiuo atveju titulo prasmę, vi-sada reikia skaitytiskur link tempi, aukštyr ar žė-myn pletti. Kai žodis yra tarnybos, einamųjų pa-reiškų vardas, tai rei-kia paistyti, kad tai yra susijęs su žmogumi, ir tai jau tiek pat svarbu ar jau nebegyvu ar dar gyvu. To reikia dabotis

mokytam ir nemokytam, gabiam ir Dievo nus-kriaustam, o jau ypač kultūrininkui, kalančiam be perstojo mums apie kultūros primatą, brandžios kultūros reikalin-gumą ilgai tautos gyvas-čiai. Gal gi prie to tau-tos inšiuorenso turėtų pri-sidėti ir brandi kritika, solidūs vertinimai kad ir su titulu dalijimu, ar ti-tulų interpretavimu.

Po 'adjutanto' išaiški-nimo B. Raila tęsia visą pastraipą apie preziden-to šeimą, svainius, mar-čias, na -- ir Užulėnį, kuris tariamai adjutanto prisimenamas "kaip tik-ras Eldorado". Čia jau B. Raila interpretuoja V. Šliogerio atsiminimus to-čia plačiausia prasme, kur su nelaimingai pavar-to to svetimu Eldora-do vardu jis kyla į tą re-tą fantaziją, kurią kas nors galėtų pavadinti tik-ru svaichiojimu.

Arba. Kaip B. Railai galėjo švistelėti panašumas, kai jis palygina atsiminimų autorių su aktorium, ir tainė bet su koku, o labai geru, atliekančiu rolę giliu vaizduo-jamo žmogaus (žmogū-džio ar karaliaus) išgy-venimu -- tai tegalima būtų atsakyti Sruogos mėgtu išsireiškimu: -- "o gi perkūnas jį žino!"

Kas be ko, šiame ta-riamame V. Šliogerio ad-jutanto rolės atlikime B. Raila nepagaili žodžio ge-ro, sakydamas, kad V. Š. parodęs "artistinį gerai išauklėto karininko nuo-širdumą". Kiek gaila, kad šiame komplemente pirmasis žodis pjaunasi su paskutiniu, tačiau ne-žiūrint to, tai būtų vie-nintėliai taiklūs žodžiai V. Šliogerui visame B. Railos vertinime. Tai yra vienintėliai žodžiai tinkantieji rozalimiečio kalboj apie rozalimietį, brolio apie brolių, kurių poveikyje tikriausia grū-tų mūsų supratime anas negandų Rozalimas, ku-ris buvo susibūdavojęs mūsų samonėje daugiau jau pagal tą dainą: "Ro-zalime pas Maušiuką, mes išgersimpo stikliu-ką!" Rozalimas tikrai

galėjo tapti mums mies-tu nauju, Lietuvos Phi-ladelphia -- broliškos meilės miestu ir gal net... simboliu.

Deja, viena kregždė -- ne pavasaris. Taip ir vie-nintėlis, tas vienintėlis komplimentas nenugali tos grūties, kuri išaugo

iš labai blogos, ar labai geros B. Railos nuotai-kos dovanojant dėmesį V. Šliogerio parašy-tiems atsiminimams.

B. Railapasirodo duos-nus priekaištais ne tik už tą, ką atsiminimų au-torius parašė, bet taip pat ir už tai ko jis nepa-rašė. Todėl jis norėtų, kad pasaka apie Lietu-vos Baltuosius Rūmus anaipol nesibaigtų ir pa-sigauna gerą progą ra-ginti kitus paskubėt. Pas-kubėt rašyti pasakas...

O todėl jau visai ne-be nuostabu, kai B. Rai-la, eidamas į galą savo kritiškos kalbos išsiren-ka atsiminimuose du jam labiau patikusius apra-šymus: "Kaip preziden-tas ruošdavosi ir keliau-davo vasarą atostogauti į Palangą" ir "preziden-to pramogai ruošiamų medžioklių aprašymas".

Esą, šis antrasis da-lykas "tai šėdevras, ge-riau už ką kitą nusakan-tis prezidento ramų bū-dą ir iš dalies charak-terizuojantis jo sukur-tą santvarką".

Jei B.R. čia turi gal-voj valstybinę santvarką ir skelia ar tik norėtų skelti filosofiją apie ją iš medžioklių būdo, tai man -- dingt atmintinka-dai kalbėti paties B. R. žodžiai: rodos esam mo-kyti ir sugebam protaut, bet kai susiduriame su pa-kilesniu užsieniečiu, tai ir pakvimpam rūgusiais kopūstais, šieniu. Šita-me atsitikime išeina kiek blogiau, kai kvepia rūgusiais kopūstais nuo B.R. pusės ir savame tarpe, be susidūrimo su užsieniečiais, bet užsie-nietiško žavinčio pakili-mo, o teprisiartinama prie valstybinės san-tvarkos vien minties.

Tokiame šėdevrinia-me medžioklių aprašy-me, toliau sako B.R., jis rastų šaltinį begali-niams komentavimams, pradedant "prezidento šautuvo panešimu" ir "baigiant vaišėmis, ku-rios susidėdavo iš bu-liono su auselėmis, bigoso, kavos, konjako ir kt."

O apie prezidento atostogas į Palangą B. Raila cituoja V. Šlioge-rio žodžius, nusakan-čius prezidentinio trau-kinio vagonų sudėti ir tų žodžių pasekoje sušun-ka "Ar ne žavinga?" Ir jis tęsia toliau taip: "Su galėjo tapti mums mies-tu nauju, Lietuvos Phi-ladelphia -- broliškos meilės miestu ir gal net... simboliu.

Deja, viena kregždė -- ne pavasaris. Taip ir vie-nintėlis, tas vienintėlis komplimentas nenugali tos grūties, kuri išaugo

DIRVOS NOVELĖS
KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinraščio puslapių spaudai, pralei-džiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinraščio puslapių, tačiau toleruo-jamos išimtys, atsižvelgiant į novelės siužetą ir me-ninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščio įteikti data: 1967 metų balandžio 30 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašo-mi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono nume-riu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažy-mėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1967 m. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spaus-dinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruo-ju leidimu arba jos siužetą rašyti dramą, poemą ar romaną.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų au-toriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepri-klausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jei-gu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta no-velė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus. Tokiu atveju ki-tais metais premijuojamos dvi novelės, premijų suma 500 dol.

Mecenatas -- SIMAS KAŠELIONIS.

no ir -- net dviejų plat-formų automobiliams nu-sivežti!"

Nežinau kiek ir ko ga-lima būtų prileisti šito-kiai B.R. kalbai, tačiau jau jokių būdu neprilei-džiu, kad ši, dar viena vėlyva, prakalba presi-dentui būtų naivi.

Iš šių dviejų B. Rai-los pamėgtų ir ypatin-gai pabrėžiamų V. Šlio-gerio aprašymų gi atsi-skleidžia B.R. intenci-ja, kokia prasme jis pa-vartojo žodį 'herojus' savo straipsnio ant-raštė. Na, bet tada no-riu pripažinti B. Railai talentą ne tik juoktis iš daug ko, bet taip pat ta-lentą pamesti saiką, iš ko galima šaipytis ir kur reikia, nori-nenori, su-sivaldyti.

Su saiko ir nuovokos stoka dažniausia auga drąsa. Ir B. Raila drą-siai sako: "adjutantui prezidentas patiko ir te-bepatinka".

Šitoks tų dviejų žmo-nių santykio supratimas, arba tiksliau kalbant, tik šitokio santykio išskai-tymas iš V. Šliogerio at-siminimų ir skardenima-sis supratęs dalyką tik taip, rodo B. Railą ne-gebantį pastebėti žmo-nių santykiuose geres-nių dalykų negu pap-

rastas ir lengvutis "pa-tiko ir tebePATINKA". Ši-tokie žodžiai daugiau tin-ka mergelės ir bernužė-lio santykiui atžymėti, bet ne vyrams valstybi-ninko su aukšto rango kariu.

V. Šliogerio atsimini-muose yra už deimantą vertingesnis dalykas -- tai jo pagarba A. Smeto-nai, kaip žmogui ir kaip prezidentui. Pagarbą ne pataikūniška ir anaipol ne saldžiai aitari, bet to-kia pagarba, kuri trunka ir nesikeičia nei laike, nei erdvėje, nei žmonių kūlio virtime...

Negi Bronys Raila -- mokąs išskaičiuoti visų kultūrininkų lobius ir nuopelnus, pradedant Kristijonu Donelaičiu su jo 'Metais' ir baigiant Miša Hofmekleriu su jo 'Spaudos valsu', nebe-galėjo kultūringai pakalbėti apie Lietuvos presi-dentą ir jo adjutantą iš gražių Lietuvos laisvės, Lietuvos suverenumo lai-kų. Pakalbėti jei jau ne rimčiau, tai bent taip rimtai, kaip jis kalba apie gerąjį, nusipelniu-sį Mišą.

Argi tai jau būtų buvę sunku B. Railai šiandien, laikams pasikeitus?...

RETA PROGA

įsigykite papiginta kaina
šias knygas:

PALIK AŠARAS
MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš Sibiro, lie-tuvių kalboje. Knyga gausiai iliustruota re-tomis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRĖ

ALĖS ROTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

DAILININKAS RAUBA

VINCO RAMONO novelės.

KAINA \$3.00

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$14.00, bet Dirvos skaitytojai, naudodamiesi knygų išpardavimo vaju, moka tik

10 dol.
už keturias knygas.

IŠKIRPTI

DIRVOS ADMINISTRACIJAI
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Aša-ras Maskvoje, Kelias į Kairę, Dailininkas Rauba ir Alma Mater, už papigintą kainą -- 10 dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTOVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. 5 Stars Greese Brand 5th -- \$5.39
2. Glenmore Vodka 5th -- \$2.98
3. Cœur de France Cordials 5th -- \$2.98
4. Import. 3 Stars French Cognac 5th -- \$1.75
5. May Wine -- Import.
From German 5th -- \$0.98

6. Krupnik -- Honey punch 5th -- \$3.69
7. Import. Scotch Whiskey 5th -- \$3.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

POLITIKA PILNA KLAUSTUKŲ

Spėjama, kad prezidento Johnsono "tiltų statymo" į Sov. S-gą ir Rytų Europą apskritai, konceptas tampa įsijungiant su konsularinės sutarties ratifikavimu. Šiuo metu, Senato užs. reikalų komisijai tą sutartį priėmus 15 prieš 4 balsus, poros savaitėjų bėgyje numatomas užtikrintas sutarties ratifikavimas Senate. Visi ženklai rodo, kad daugelis sutarčiai besipriešinančių senatorių viens poki to keičia savo nuomonę ratifikavimo naudai, kartu patraukiant ir visą eilę kolegų, neturėjusių tuo reikalu aiškaus nusistatymo.

Nėra abejonės, kad pavienių senatorių nusistatymą įtaigojo su vyriausybės politikos faktais ir užmojais susipažinę Valstybės Departamentų ir prezidentūros aukštieji pareigūnai.

Tas "tiltų statymo" konceptas plačiai visuomenei nėra aiškus. Tuo tarpu aišku tik tiek, kad siekiama su komunistų valdomais kraštais išplėsti prekybinius ryšius, prieiti prie susitarimo nusiginklavimo klausimais ir kt., iš viso to stengiantis išjungti Vietnamo konfliktą, įpaieškant išskirtą, kaip atskirą Azijos kraštų problemą.

Konsularinė sutartis tame koncepte atrodo esanti svarbesnė, nei klausimas sustabdyti ar ne Š. Vietnamo bombardavimą. Toji sutartis, pagal daugelio spaudos komentatorių nuomonę, atidarytų vartus tolimesniems žygiams santykių su Sov. S-ga pagerinime.

Tokios pažiūros ne vien tik Amerikos vyriausybėje būdingos. Santykių su komunistų valdomais kraštais gerinimas vyksta pilnu tempu. Kaimyninėje Kanadoje tos nuotikos yra labai aiškios. Vak. Vokietijos vyriausybės narių pareiškimai yra atviri ir neviniuojami į naujai išrastas frazes ir terminologijas, gi Prancūzija net didžiulioji vadovaujanti santykių su Sov. S-ga plėtimui politikoje.

Šioje situacijoje atsidūrusi laisvojo pasaulio kraštų politika, kad ir pilna prieštaraivimų, nesiskaitymų su visuomenės opinija ir t.t., veda prie tos nuomonės, kuri vyravo prez. Rooseveltto laikais. Jo užsienio politikos konceptas bylojo apie pasaulio įtakos zonų pasidalinimą tarp JAV ir Sovietų S-gos, to meto sąjungininko kovoję su Hitlerio valdoma Vokietija. Kad presiden-

tas Johnsonas šiuo metu vadovautųsi panašiomis pasaulio pasidalinimo idėjomis, aiškių įrodymų nėra. Jo vedamą kovą Vietnamo remiama visu, kurie toje kovoje ižiūri kovos su komunistų pastangas. Bet tuo pat metu vykdoma "tiltų statymo" politika, Sov. S-gos reakcija ir visos tos politikos ligšiolinė eiga yra arba apsupta tirštu miglos sluoksniu, arba nėra tinkamai išskristalizavusi.

Viena tik aišku -- esamoji politika kelia rimtą susirūpinimą tų žmonių tarpe, kurie nėra linke pasitikėti komunistais, nes iki šiol istorija nėra davusi jokių pagrindo bet kokiam pasitikėjimui.

Grįžtant prie šioje politikoje taip svarbia pasidariusios konsularinės sutarties, nereikia jau nuleisti rankas ir galvoti, kad viskas pralaimėta. Kaip tik priešingai -- reikia visomis turimomis priemonėmis įtaigoti senatorius, kad sutartis neįpultų, kaip šviežio ragaišo kepalas, į tos "tiltų statymo" politikos sterblę. Didelis ir atkaklus spaudimas gali vistik nebesusilaikyti sutarties ratifikavimo, bet gali išsukti tokių pakeitimų sutartyje arba išreikalauti papildomų klauzulių, kurių tą sutartį padarytų ir Sov. S-gai apsigalvojimo vertu objektu. Pvz., ir didesni to reikalo žinovai prileidžia galimybę, kad daugelis senatorių gali pareikalauti klauzulės, jog sutartis įsigalios tada, kada bus sustabdyta Sov. S-gos parama Š. Vietnamo agresijos veiksmams. Tų klauzulių gali būti įvairių. Svarbu, kad senatoriai būtų nuolatinį spaudimą ne vien tik iš vyriausybės pusės, bet ir iš visuomenės.

Mūsų visų pareiga prie darbo prisidėti ne tik raginant politikos veiksmus, bet ne paliaujamai rašant ta prasme laiškus senatoriams. Tai yra viena iš gyvenimiškiausių mūsų kovos priemonių.

KALBĖTOJAI IR KLAUSYTOJAI 'LAUMIŲ JUOSTOJ'

E. ČEKIENĖ

Beskaitydama "Laumių juostą", pamatau B. Railos aprašytą Los Angeles lietuvių veidą klausant prakalbą:

"Rimtiems prakalbinkams, tiesų ieškotojams ir agitatoriams dabar jau buvo atėję sunkūs laikai. Visa vyresnioji karta, vadinamasis senimas, dabar liovėsi taip domėtis žodžio sakytomis, jautėsi patys visa, kas reikia, žinantieji ir išmanantieji. O jaunimas -- dar daugiau žinąs ir išmanąs už visą senimą..."

"Jis, (Biržiška, E.Č.) gerai žinojo, kad dalis publikos jį laiko minėjimų pabaia ir pats pakartodavo nugirstus kitų dejavimus: "Ar ir vėl tas senis mus kankins? Ar ir vėl turėsime iškentėti visą valandą, klausydami jo atminimų?"

"Ir per daugiau nei dešimtį metų tik dėl jo paskaitos dėdė Mykolą pastebėjau tikrai nusivylusį. Tai buvo netrukus po jo atvykimo į Los Angeles, kai viena lietuvių studentų grupė pasikvietė jį į savo būvį paskaitai. Jis tuo džiaugėsi ir gerai pasirodė savo paties pasirinkta tema apie Vilniaus universitetą ir apskritai apie Lietuvos aukštųjų mokyklų istoriją..."

Per paskaitą studentai išlaikė privalomą mandagumą ir ramiai išsėdėjo, bet vėliau nesiūdydami pliaupę, kaip "baisios" buvo šios trys valandos" (166).

Štai B. Raila aprašo ir kitą atvejį su prakalbomis Los Angeles pangsėje:

"Viename Vasario 16 dienos minėjime Mykolą Biržišką buvo pakviestas pasakyti proginę prakalbą gausiai susirinkusiems tautiečiams didelėje restorano salėje prie vakarienių paruoštų užkandžių. Apie apkrautą stalą. Apie pusvalandį jam iškalbėjus, ėmė justis ir girdėtis minėjimo dalyvių nerimas, šnibždėjimai ir murmėjimai, peilių ir šakučių barškėjimai..."

Biržiškos prakalba pasibaigus, keli išėjome į koridorių atsipūsti, ir čia dr. J. Jurkūnas ne-

beišlaikė. "Kokia gėda! Kokš chamizmas! Ir dar prie pakviestų amerikiečių svečių!" -- karščiausi dūkų Juozas. "Čia buvo viena iš idomiausių Biržiškos prakalbų, atskleidžianti naujų faktų, originaliai interpretuojanti mūsų praeitį, duodanti gaires atečiai, o mūsų tautiečiai -- tikėti, tik ryti ir dar savo murmėjimais trukdyti! Gėda... stačiai pasibaisėtina! Jei Biržiška kalbėtų ir dvi valandas, net keturias ar visą naktį, vis tiek turėtume klausytis ir domėtis. Nes tai kalba Biržiška, kuris gal greit niekada nebeprabilis..." (167-8).

Čia man prisimena, kaip aš praeitą rudenį, aprašydama iš Los Angeles išpūdžius tik porą žodžių Dirvoje užsiminiau, kad tenyksių lietuvių baltaus dalyviai nusiskundė, jog buvę per daug kalbų.

Kiek pykčio ir pagiežos išliejo losangelietis anonimas Dirvoje ir savo parapijoje leidžiamam biuletenyje "Lietuviai vakaruose", įrodinėdamas, kad kalbos nebuvo per ilgos, nes truko tik dvi valandas... Korespondentas, gaila, buvo slapukas, todėl už savo mintis neatsakingas. Gi mano buvusio rašinio minčių tikrumą štai patvirtina ir "Laumių juostų" autorius B. Raila, ilgametis Los Angeles gyventojas, gerai pažįstas savo tautiečių nuotakas. Jei Brižiškai kalbant vos pusę valandos praėjus publika ėmė nerimauti, tai ką jau kalbėti, jei to baltaus kalbos užtruko dvi valandas!

B. Raila įrašė į savo "Laumių juostą" gyvųjų lietuvių talentų. Tokių kūrėjų eilėje matome rašytoją J. Švaistą.

V. Alanto "Tarp dviejų gyvenimų" B. Raila pakritikuoja, bet čia pat ir vėl pats save paplaka, dar kartą "Laumių juostoj" įrodindamas savo igimtą aukštaičio būdo dorą ypatybę -- atvirumą, sakydamas:

"Mūsų norus ir viltis juk apvilnia ne tik rašytojai. O mes kiti, pavyzdžiui, publicistikos artojai, argi taip pat kone kasdien neparklumpame laikraštijos dirvonų grumstuose? Žmogus kartais sugalvoji ir apgalvoji straipsnį ar ištiesą jų seriją, viskasta kristališkai aišku, argu-

mentų logika kieta kaip plienas, išdėstymo maniera tau spindi it žiedo brangakmenis, ir jos stilių iš anksto girdi, kaip Paganinio smuiką. O kai parašai ir išspausdini, pats vėliau pamatai, kaip visa dar taip toli nuo anų svajonių, kaip skaitytojai murma, netiki ir nuobodžiauja, o kuris didesnis filosofas ima ir viešai pareiškia: tokiu savo kvailu užmanymu tu tik Maskvai patarnavai... Nelengva parašyti straipsnį, kuris nenumirtų su tapačia diena ar bent gražiai gėliškai nesuvystų ant rytojaus. Dar sunkiau eilėrašti, o gal už vis sunkiausia romaną".

B. Brazdžionio poezijoje B. Raila ypač vertina dvi moralines poeto dorybes: tiesa sau ir drąsa tikrovei, koks B. Brazdžionis savo kūryboje ir yra.

Toliau autorius mus supažindina su ironiškoje tikrovėje besisypsiančiu A. Gustaičiu.

"Aš net kiek abejoju, ar Los Angeles Tautinių Namų Fondo baliuje visi malonūs raguočiai turėjo atviras ausis Gustaičio lyrikai. Auditorija ne kamerinė, žmonės ne glaudžiai suklemtuose suoluose ir pasirodę klausyti, bet išsimėtę prie staliukų... Žodžiais ar dainomis lietuvių nebepavaišinsi. Duok valgyti, valgyti, valgyti ir išgerti. Mes esame badaujanti ir ištroškusi tauta."

Reikia ne mažesnės jaučio jėgos ir talento, kad į balių programą kaip nors dar galėtų smurtu įsibrauti žodžio sakytojas ar koks artistas. Tai "policiniai numeriai".

Šis skyrius baigiamas M. Katiliškio "Išėjusiems negrįžti"... Čia skaitome ir B. Railos su Katiliškiu ilgą naktinį pasikalbėjimą tamsioje upės pakrantėje, o to pasikalbėjimo išvada tiktai tokia: "Kas daug turi arba kam daug duota, iš to daugiau ir reikalaujama. Bet vargu šis moralistų gudrus dėsnius tikty mūsų atvejui. Reikalauk iš Katiliškio, tai reiškia -- duok jam daugiau laisvo laiko, geresnes sąlygas ir taip toliau. O ką mūsų visuomenė ir aplinka dabar gali duoti lietuvių rašytojui? Ką?"

Taip tiesiasi per "Laumių juostą" nepriklausomos Lietuvos, išeivijos lietuvių ir sovietinio kūrėjo gyvenimo ir kūrimo sąlygos, atžymė-

ti būdingesni jų asmenybių ir kūrybos bruožai, pastatytas nesusigraunamas paminklas ne tik mirusiems, bet ir gyviems, eilinei visuomenei, knygos skaitytojui, nepagalėta ir karčios ironiškos tiesos. Leidinys parašytas lengvu ir gyvu stilium, patrauklus skaityti ir praturtinantis jauno ir seno lietuvių dvasią.

LIETUVOS AUKSAS...

Paryžiaus radijas, Kosyginio Londone sveičiavimosi metu, pranešė, kad jis ten buvo sutiktas demonstrantų su plakatais, reikalaujančiais laisvės Baltijos valstybėms.

Iš Londono gautas užtikrinantis pranešimas, kad Kosyginio apsilankymo metu sudarytoji sutartis dėl atsiskaitymo už D. Britanijos piliečių turimą, Sovietų Sąjungos konfiskuotą užėjus jiems Baltijos kraštus, nepažeidžiant ligšiolinės D. Britanijos vyriausybės politikos, nepripažįstančios Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą teisėtumo.

Kalbamajam susitarimui vykdyti dar turėsiąs būti išleistas tam tikras įstatymas. (ELTA)

HELP WANTED MALE

1ST CLASS SKILLED
FIXTURE BUILDERS
MILL HANDS
RADIAL DRILL
HANDS
HYDRAULIC FITTERS

Must have job shop experience.
DAY & NIGHT SHIFT.
68 hour week. Fringe benefits.
WELDMATION, INC.
31720 STEPHENSON HWY.
MADISON HTS., MICH.
(20-29)

WANTED JOURNEYMEN
B & S AUTOMATICS
SCREW MACHINES
Set up and operate 3rd shift
South Bend Area Company offering
excellent future for right man. Must
be able to handle all phases of set
ups. Wages in excess of local rates
plus night premium. Steady work,
paid holidays, vacations and insurance.
Call R. Robinson, 219 - 232-2051.
An Equal Opportunity Employer
(21-30)

JOURNEYMEN
ENGINE LATHE MEN
Experienced for thread gage shop.
Mostly small work in rounds. Steady
and permanent with excellent working
conditions for right man 40 to
60 hours per week. Threadco Co.,
3842 W. 11 Mile Rd., Berkley, Mich.
313 - LI 5-6363. (19-28)

INJECTION MOLDER NEEDS TOOL MAKER

This is an opening for a top
flight craftsman for a small tool
room. As a working supervisor
handling a wide variety of tooling.
He will have an opportunity for
advancement to the Engineering
Dept. Contact Personnel
Manager for interview at:
Wolverine Plastics Div.
Hayes Industries, Inc.
495 Redman Rd.
Miles, Michigan
PHONE 439-9811
(24-29)

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

RINKIMINĖ KOMEDIJA OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Kovo 19-tai dienos renjamasis respublikinio ir vietinių sovietų sudarymo apeigas net ir kompartijos Tiesa Vilniuje (vasario 18) pavadino tik "visuotinės ir lygios rinkimų teisės įgyvendinimu".

Iš tikrųjų, tą dieną Lietuvoj visi (tiksliau tariant, apie 99.9%) vyresni kaip 18 metų amžiaus gyventojai privalės mesti į urnas korteles su iš anksto kompartijos centre pasirinktų asmenų pavardėmis. Ir taip padaryti jiems teks tikrai visiems lygiai, nepaisant, patinka ar ne patinka jiems būsimieji neva jų deputatai.

Bolševikiniuose "rinkimuose" nėra kalbos nei apie mažoritarinę, nei apie proporcinę sistemą, kadangi iš anksto paskirtieji deputatai neturi varžovų. Ir nėra kalbos apie rinkimų slaptumą, nes iš anksto paskelbta, kas už ką turi "balsuoti".

Iki vasario 27 dienos jau buvo paskelbtos 154 respublikiniame soviete būsimų deputatų pavardės. Iš viso jų turi būti 290.

Paskelbtųjų tarpe jau yra įrašyti kone visi tradiciniai partijos didžiūnai, bet iki šiol dar nebuvo tuose sąrašuose Paiešio pavardės. Jeigu jis liktų neįtrauktas į būsimų deputatų sąrašą, tai tas reikštų, kad jo "prezidentavimas" Vilniuje jau bus pasibaigęs, kadangi toje vietoje gali būti tik deputatas.

Būsimųjų deputatų skelbimas puošiamas skambiomis antraštelėmis, kaip: "Iš tikimi liaudies sūnūs ir dukros", "Didis pasitikėjimas", "Liaudies kandidatai", "Darbo žmonių valia", "Jų vardas taria liaudis", "Pelnytasi pasitikėjimas", "Vieningas pritarimas" ir pan.

Tačiau tą ryškiai raudonais siūlais siūtą "pasitikėjimą" išduoda ypač du atvejai.

Vienoje Vilniaus rinkiminėje apygardoje buvo pavesta "išskirti kandidatus" palyginti inteligentingam sambūriui, -- statybos ministerijos tarnautojų (arba, kaip ten dabar sakoma, darbuotojų) susirinkimui. Ir "išskirti" -- Borisą Niko lajevičių Dzocijevą, rusų kariuomenės igulos viršininką Vilniuje, vieną iš ryškiausių okupacinės jėgos simbolių! Nepaisant, kas Dzocijevas bebūtų, kaip asmenybė, jo oficialiosios pareigos yra tokios, kad išakymas kam nors "kelti tokią kandidatūrą" yra vienas iš begėdiškiausių žmonių sąžinės prievartavimo aktų šiuose vadiniuose rinkimuose.

Bet Borisas Dzocijevas jau nebe pirmą kartą bus deputatas. Buvo ir ligšioliniame soviete. Erdviame, moderniais baldais apstatytame kabinate jis gyrėsi rusiško laikraščio (Sov. Litva, vas. 23) bendradarbiams, kaip jis ir ligšiol, būdamas deputatu, rūpinosi Vilniaus gerove, įžymiausias dalykas, kuriuo jis su savo igula

būsiąs praturtinęs Vilniaus kultūrinį lobyną, tai "Vilniaus igulos karinės šovės muziejus", kuriame steigiamas "skulptūrinė Sovietų Sąjungos didvyrių galerija". Muziejus esąs erdviose patalpose, ir žymią jų dalį užims ilga eilė girdėtų ir negirdėtų rusų didvyrių biustų. Šiuo metu seržantas A. Gamovas lipdo kažkokio tokio didvyrių Petrakovo biustą tai galerijai. Tai bene ir bus vienas Borisso Dzocijevo nuopelnų, už kurį statybos ministerijos tarnautojams buvo pavesta išreikšti "Lietuvos liaudies pasitikėjimą".

Istorija ir jos 'aktualinimas'

Istorijos mokslų daktaras J. Jurginis (Mokslų Akademijos Istorijos institute, Vilniuje) dar kartą "atidarinėja akis" komunistų ideologams, primindamas, kad "Be progreso supratimo neįmanoma komunistinė pasaulėžiūra" (Tarybinis Mokytojas, vasario 25).

Tenka suprasti, kad tos pasaulėžiūros Lietuvoj, o gal ir visoj Rusijoje, iš tikrųjų ir nėra kadangi praktikoje viskas daroma taip, kad ta pasaulėžiūra nebūtų įmanoma, tai yra, kad žmonių visuomenės progresas liktų nesuprastas.

J. Jurginis teigia, kad "Istorija pasidaro neįdomi ir nereikalinga, kada jos dėstytojai į jaunuolių lūpas sprausite spaudžia teiginius, paverstus frazėmis, užuot mokę juos istoriškai galvoti, -- visų pirma samprotauti dialektiškai, stengiantis suprasti, kaip amžių bėgyje keičiasi visuomenė, kaip keičiasi pažiūros, kaip tas, kas buvo gera, tampa blogu ir atvirkščiai. Istorijos mokslas labiausiai pasitarnauja žmogui tuo, kad duoda supratimą apie visuomenės progresą".

Tokio istorijos mokyto dr. Jurginis, atrodo, kaip tik ir pasigenda. Nurodydamas blogo istorijos mokyto pavyzdžius, jis kalba ne apie išsivaizduotas prielaidas, o apie tikrovėje regimus faktus. Sako:

"Gražiausi posakiai apie liaudį tampa tuščiomis frazėmis, nežinant santykio tarp liaudies ir valstybės. Frazės nusidėvi, kada be atodairos norint pridengti žinių stoką. Kada praeities piešimas juoda spalva laikomas politinio subrendimo požymiu ir kada per istorijos pamokas mokiniams skelbiama daugiau neapykantos, negu meilės, -- nenorėkime, kad jaunimas pamėgtų istoriją, kad istorija užimtų prideramą vietą ideologiniame darbe. Dirbtinis tendencingas "aktualinimas" ugdo ne politinį sąmoningumą, o skepticizmą ir abejingumą".

Kaip tik visa kompartijos vairuojama indoktrinacija ir remiasi tomiais metodais (tendencingu "aktualinimu", praėities juodinimu ir neapykantos skelbimu). Pašėmės -- ne komunist-

jimą".

Dar ryškesnis tokio raudonais siūlais siūtų "pasitikėjimo" pavyzdys įvyko giliame Dzūkijos kampelyje, Alovėje. Esą Alovės dzūkai savo atstovų pasirinkę... generolą leitenantą Michailą Ivanovą!

Be abejo, Alovė to generolo niekas nepažįsta ir, greičiausia, apie jį pirmą kartą teišgirdo, kai buvo liepta "išskirti kandidatūrą". Bet kovo 19-tąją Alovės apylinkės dzūkai "visi lygiai" (99.95%) turės atiduoti už tą generolą savo "balsus".

(ELTA)

tinėmis idėjomis užsidegimas, o skepticizmas abejingumas, jaunimo "apolitiškumas" ir "nihilizmas", -- dalykai, kuriais nebe vienas Jurginis skundžias Lietuvoje. Štai kaip J. Jurginis nušviečia lietuvių istorikų pažiūras nei nusi- teikimus:

"Negalėčiau pasakyti, kad respublikos istorikų pastogėje viešpataujatai ka ir ramybė. Čia, kaip ir meno pasaulyje, pastebimos dvi metodinės kryptys. Viena, kurios aš negaliu pavadinti nei konservatyvia, neipaseusia, o tik greičiau linkusia į "pritempimus", ima faktus bei įvykius ir tempia juos į krūvą iš anksto pasirinktam teiginiui paremti. Ši kryptis iliustratyvinė, skatinanti rinkti pavyzdžius, kaip argumentus. Jos atstovai visada pabrėžia propagandinę temos reikšmę, pamiršdami, kad propaganda nėra visiems žinomų tiesų atpasakojimas arba jų pabrėžimas naujais pavyzdžiais, ir kad pavyzdžių skaičius anaipol neat- skleidžia objektyvios tiesos".

"Antrosios metodinės krypties atstovus istorikus galima pavadinti sprendėjais, nes jie iš faktų ir įvykių visumos, iš visų argumentų "už" ir "prieš" daro išvadą -- sprendimą. Jie stengiasi laikytis objektyviųjų mokslinės analizės principų. Jų darbas žymiai sunkesnis, bet užtat daug vaisingesnis".

J. Jurginis, be abejo, deda viltį į antrosios krypties istorikus, siūlydamas suprasti, kad tik jie tegali išgelbėti komunistinę ideologiją nuo visiško sunykimo. Bet kompartijos kovūnai gali būti neįtikinti tokios krypties tikslin- gumu: jie gali įtarti, ir ne be pagrindo, kad objektyviųjų istorikų kryptis gali nuvesti nebūtinai į komunistinės ideologijos išsąmoninimą.

Kiekvienu atveju, ideologinė krizė kelia komunistuose susirūpinimą.

Jaunosios kartos nusiteikimai yra didžioji to susirūpinimo priežastis.

(ELTA)

ŽMOGŽUDZIAI IR MEDALIAI

Šių metų vasario 25 d. Tiesoj yra toks papasakojimas: "Praėjusių metų lapkričio 7 d. vėly vakarą V. Ivanovskis nužudė Vilniaus gyventoją T. Korotkovą ir jos šešiametę dukrelę Alą. Nusikaltėlis, grasindamas sutrumpintu medikliniu šautuvu, pagrobė iš taksi vairuotojo mašiną ir bandė pasprukti. Tačiau milicijos darbuotojai, laiku sužinoję apie įvykį, ėmėsi gaudyti nusikaltėlį. Matydamas, kad pabėgti ne pavyks, V. Ivanovskis paliko mašiną ir pasislėpė Vingio parko rajone. Čiurlionio gatvėje jį pirmutinis pastebėjo milicininkas P. Lisauskas. Pats neturėdamas ginklo, jis neišsigando ginkluoto nusikaltėlio ir bandė jį sulaikyti. V. Ivanovskis spruko į pirmą pasitaikiusį butą, šūviu sužeidė duris atidariusį vaikina. Atskubėjęs P. Lisauskus į pagalbą, vyresnysis seržantas A. Sargelis ir kiti milicijos darbuotojai veikė ryžtingai ir sumaniai. Jie drąsliai sulaikė žmogžudį ir jį nuginklavo".

Nė pačiame Vilniuje gyvenantieji nesužino, kiek tokių didmiestiškų įvykių atsitinka jų miestuose, jei nepasitaiko apie tai išgirsti iš nukentėjusių ar mačiusių. Laikraščiai, radijas, televizija tokių dalykų nepasakoja tuč tuojau. Apie šį įvykį Tiesa (ir kiti laikraščiai) papasakojo tik po pusketvirto mėnesio, paaiškindami už ką milicininkas Pranas Lisauskas ir seržantas Antanas Sargelis apdovano- ti medaliais. (ELTA)

KOLONIALISTŲ MEILĖ

Vasario gale Maskvoje pradėjo veikti naujas, ką tik pastatytas kino teatras. Vardą tam teatrui davė -- LITVA.

Valdiniai laikraštinkai Vilniuje apsidžiaugė: žiūrėkit, kaip Maskva mus myli! Apsidžiaugė, kad net ir teatro baldai pagaminti Lietuvos baldų dirbtuvėse. Tiesa, (vasario 26) savo "Dienos aiduose" dar priminė, kad yra ir (rusų) "aivas tokiu pačiu vardu pavadintas (LITVA, vežioja ekskursijas tarp Odesos ir Marselio). Be to, esą ir ką tik Suomijoje pasistatydintas prekinis 12,000 tonų laivas pavadintas "Lietuvos kamjaunuoliu" kartu (išplaukia pirmon kelionėn iš Leningrado tiesiai Kubon). Štai kaip, atseit, "motina tėvynė" plačiai garsina Lietuvos vardą...

Pastatų ar laivų vadinimas kurios kitos tautos ar valstybės vardu gali būti draugingumo ženklas, nors toks draugingumo reiškinys būdas labai retai praktikuojamas. Greičiausia todėl, kad šitaip mėgo vartoti tik kolonistai savo kolonijų vardus. Tuo buvo išreikiama ne tiek meilė toms kolonijoms, kiek gėrėjimasis ir didžiavimasis "igyto turtu", o taip pat ir garsinimasis

prieš kitus, kad, štai, šis kraštas mūsų kolonija. Todėl laisvi kraštai nelabai linkę matyti šitaip pavartojamus savo vardus kitose, ypač didelėse, savo įtakos apėtitais pasižyminčiose šalyse.

Lietuvos vardas ant rusų laivų ar pastatų irgi švyti tokiakolonistiška-imperialistiška "meile". Toks Lietuvos vardo vartojimas be garsinimo gal ir džiugina rusus, arba ir jų pataikūnus, tokio vartojimo prasmės nesuvokiančius arba bandančius ją užglostyti. (ELTA)

SCHOOLS

SACRED HEART ANDOVER, MASS.

Resident school for boys in GRADES 4-8 Conducted by Brothers of The Sacred Heart. Modern Fireproof Building —Large Campus. (28-42)

TEACHING POSITIONS

NURSING FUNDAMENTALS: Assist in orientation, plan clinical experience and conferences for students in basic nursing experience. \$6,240 to \$7,200.

MEDICAL SURGICAL NURSING: Assist in orientation planning, and organization of clinical experience and conferences for students in medical-surgical nursing clinical experience. \$6,000 to \$7,200.

SUPERVISOR OF STUDENT HEALTH: Responsible for student health. Works in cooperation with student health physician. \$5,400 to \$7,200.

Positions are in Diploma School of 90 to 100 students, associated with 400-bed General Hospital. Basic Degree preferred. R.N. with appropriate experience will be considered. Starting salary based on qualifications and experience.

MEDICAL TECHNOLOGIST—Male or Female—Registered or eligible. Salary Commensurate with experience and ability. Forty hour week, Four weeks vacation per year Sick leave, generous workshop, and institute allowances, and other employee benefits.

Apply, write or call Personnel Director MANSFIELD GENERAL HOSPITAL 335 GLESSNER AVE. MANSFIELD, OHIO 419 — 522-3411 (28-29)

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas Executive Secretary

4 ³/₄ %

ON INVESTMENTS Units of \$100.00 Dividend Checks Mailed Quarterly

5 %

ON BONUS SAVINGS Units of \$1,000.00 For 3 Years Dividends Paid Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court

CICERO, ILLINOIS 60650

Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO 2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6 CICERO ILLINOIS 1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9 TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE EXPERIENCED MACHINE OPERATORS Screw machine experience necessary. Manufacturing plant. Good wages. Sound benefits. Advancement opportunity. Full time, days only. Apply

L & L MFG. 33200 Freeway Dr. St. Clair Shores, Mich. or call 313 — 294-1020

(28-30)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS MACHINE REPAIRMEN Must have job shop experience. Overtime and top money. ACROMATIC TOOL 21150 Coolidge Oak Park, Mich. 313 — 564-6677

(28-30)

FEMALE

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP For 50 bed hospital with new addition on main line.

GRADUATE NURSES Salary & Personnel Policies per A.A.R.N. 40 hour week.

MALE OR FEMALE MEDICAL RECORD LIBRARIAN

Registered preferred but not necessary.

MALE OR FEMALE COMBINATION X-RAY MEDICAL LABORATORY TECHNICIAN

Registered preferred but not necessary. Salary and personnel policies per A.H.A.

Liberal Personnel Policies. Wire call or write Administrator INNISFAIR GENERAL HOSPITAL

INNISFAIR ALBERTA, CANADA (28-34)

BRANGŪS LIETUVIAI!

Artėja Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo 50 metų sukaktis. Tos sukakties propagatyviniame ilgaamžiame paminkle tėvynei Lietuvai. Lietuvos Fondas siekia sutelkti milijoną dolerių, bus tasai paminklas, kurio ištekliais spausdinsime vadovėlius lietuviškoms mokykloms, mokysime lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir tautinių tradicijų savo jaunąją kartą, apskritai, skatinsime ir remsi visus tautinės kultūros darbus.

Iki Lietuvai nušvis laisvės aušrai, mes priivalome sutelkti visas dvasines ir materialines jėgas savo tautinei gyvybei išlaikyti ir laisvės kovos ryžtui stiprinti. Todėl Lietuvos Fondo idėja turi pasiekti kiekvieno lietuvių širdį!

Stokite nariais į Lietuvos Fondą, kad nepaliktumėte ateinančiai kartai be pėdsakų!

Lietuvių Fondo Ohio vajeaus vedėjas -- Dr. E. Lenkauskas, L.F. Clevelando komiteto pirmininkas -- K.S. Karpius, vicepirmininkai: dr. V. L. Ramanauskas, Povilas Mikšys, sekretorius -- F. Eidintas, išdininkas -- A.V. Jonaitis. Nariai: kun. B. Ivanauskas, A. Mikulskis, Juozas Stempuzis, V. Rociūnas, V. Benokraitis.

Savo įnašus Lietuvos Fondui siųskite išdininkui: A.V. Jonaitis, 773 Woodview Rd., Cleveland, Ohio 44121. Telef. 381-0930.

ŠI SEKMADIENI KONCERTAS

Kovo 12 d. 4 val. p.p. šv. Jurgio parapijos salėje įvyks Bostono kamerinio ansamblio (Izdoriaus ir Vytauto Vasyliūnų ir kun. V. Valkavičiaus) koncertas, kurį globoja Vys. Valančiaus lituanistinės mokyklos Tėvų komitetas.

Visi lietuviai kviečiami į koncertą atsilankyti, nes tai bus retaproga išgirsti šį ansamblių, kuris po koncerto Chicagoje, atvyksta į Clevelandą.

* OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS valdybą 1967 m. sudaro: H. Brazaitis -- pirm., E. Lenkauskas -- vicepirm., J. Skrinska -- sekretorius, A. Martus -- išdininkas, V.L. Ramanauskas -- narys.

SLIDINĖJIMO VAKARAS

Kovo mėn. 11 d. 4:30 val. Korp! Neo-Lithuania ruošia Slidinėjimo vakarą (Ski-Night). Vakarą įvyks puikiam Brandywine Ski Center. Visiems dalyviams duodama nuolaida -- slidės, batai ir t.t. ir taip pat slidinėjimo pamoka duodama profesionalo instruktoriaus -- vaskistikai \$5.00.

Brandywine turi puikią šokių salę su geru go-go orkestru. Taip pat proga praleisti idomų vakarą savo draugų ir svetingų korporantų tarpe.

Brandywine galima pasiekti važiuojant 271 keliu į pietus iki Highland Road, pasukant į vakarus ir sekti užrašus iki Brandywine.

Kviečiami visi! Kurie nori pasinaudoti šia progą skambinkit: Jūratė Karaliūtė -- 462-2419; Antanas Kalvaitis -- 361-5344.

Kurie neturės transportacijos -- prisistato 3:00 val. p.p. prie Čiurliono Ans. namų. Jeigu nebus sniego -- šoksime.

* INAUGURACIJOS IŠKILMĖS ruošiamos per rinktam tautybių bičiuliui, Tautybių Sąjūdžio pirm. ir County Auditor Ralph J. Perk.

Iškilmės įvyks kovo 11 d. šeštadienį, Lenkų Moterų S-gos būstinėje, 7526 Broadway. Pradžia 7 val. vak.

Iškilmėms ruošti yra sudarytas specialus komitetas iš iv. tautybių atstovų.

VILNIUS 1966 METŲ RUDENI!

Autentiškas filmas, darytas 1966 metų rudenį Vilniaus miesto vaizdų ir gyvenimo aplinkos bei Lenkijos katalikybės krikšto 1000 metų sukakusių iškilmės ir apeigos bus pirmą sykį rodoma Clevelande š.m. kovo 11 dieną 7 val. vakare Čiurliono Ansamblio namuose, 10908 Magnolia Dr. Filmuotojai asmeniškai duos paaiškinimus, papasakos apie savo pergyvenimus filmuojant ir atsakys į dalyvių klausimus. Po filmo arbatėlė. Visi kviečiami pamatyti. Įėjimas \$1.00 išlaidoms padengti.

Šis filmas netrukus bus rodomas Chicagoje, Lietuvos Jaunimo Centre.

Akademiniškas Skautų Sąjūdis

* Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

* Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKAI PILDOMI

7 dienas į savaitę Friendly Flower Shoppe krautuvėje, 6900 Superior Ave., telef. 431-6339.

Darbo valandos: pirmadienį iki penktadienio -- 4 val. p.p. iki 9 val. vak. Šeštadienį -- 12 val. iki 9 val. vak. Sekmadienį -- 9 val. iki 6 val. vak.

Kitu metu -- pagal susitarimą. Čia pildydami pajamų mokesčių blankus galite susikalbėti lietuviškai.

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamieji -- 1 apačioj. Grovewood rajone. Savininkas išsikrausto. Privalo parduoti. \$12,800. Tel. 752-3400.

HELP WANTED MALE

1ST CLASS JIG BORE OPERATOR BORING MILL OPERATOR SWISS HYDROPTIC. GOOD WORKING CONDITIONS. OVERTIME AND OTHER BENEFITS.

TENK MACHINE & TOOL CO.

2111 Center St., Cleveland, Ohio 216 -- TO 1-5178

MILK MAN

Prosperous home delivery routes open for qualified applicants. These routes average over \$500 per month. Should be married. Minimum age 21. Experience not required. Fringe benefits. Call

883-0700 9 A. M. to 4 P. M.

HELP WANTED MALE

Superintendent

AUTOMATIC SCREW MACHINE PLANT

SOUTHWESTERN MICHIGAN

Experienced in screw machine operation, setup and supervision.

Full program of compensation and fringe benefits, including Profit Sharing

Mail resume of qualifications and salary requirements to:

PERSONNEL DEPARTMENT

AEROQUIP CORPORATION INDUSTRIAL DIVISION

Van Wert, Ohio

(28-31)

MILLWRIGHT MAINTENANCE ELECTRICIANS

DAY SHIFT
GOOD HOURLY RATE
EXCELLENT FRINGE BENEFITS
STEADY WORK
REASONABLE OVERTIME

APEX SMELTING

6700 Grant Ave.

Cleveland, Ohio

DI 1-0060

An Equal Opportunity Employer (28-31)

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.
3784 E. 78 St.
341-1700
A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL
Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĀ VALANDINI ATLYGINIMĀ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient for you.

Skaityk ir platink DIRVĄ

PARAMOS NARIŲ METINIS SUSIRINKIMAS TORONTE

Lietuvių kredito kooperatyvo Paramos narių metinis susirinkimas įvykęs vasario 26 d. išskėlė ir aptarė visą eilę mūsų kooperatinėje veikloje atsirandančių aktualių ir svarbių klausimų. Valdybos pirmininkas, H. Stepaitis paminėjo, kad praėjusių metų bėgyje iš mūsų kooperatinių gretų amžinai išsiskyrė šie: P. Alimas, B. Buntinas, V. Bytautas, P. Čeponis, Julija Gudas, M. Kairys, J. Kamenka, L. Karbūnas, E. Katek, P. Mačiulis, S. Pacevičiūtė, V. Savickas, V. Vaidotas ir J. Žilys. Jų brangią atmintį susirinkusieji pagerbė tyliu susikaupimu. Pirmininkas H. Stepaitis savo pranešime taip pat pažymėjo, jog buvo rūpinamasi, kad ekonominiu požiūriu narių interesai rastų visuomet respektą ir būtų sprendžiami kooperatinėje dvasioje. Užtat nesivaikytą didžiulio pelno sudarymu grynai vieni tik kooperatiniais sumetimais. Ne kas kita, o patarnavimas savo nariams, sudarant jiems kiek galint geresnes sąlygas, kaip tik ir buvo Paramos valdybos ir visų valdomųjų organų pats vyriausias tikslas.

To tikslo siekiant taupytams buvo mokama pakankamai aukštas % už indėlius ir tie kurie buvo reikalingi kredito, Paramoje galėjo skolintis žymiai geresnėmis sąlygomis. Paminėjęs visą eilę kitų tiesioginių Paramą liečiančių klausimų ir padėkojęs valdybai ir visiems valdomiesiems organams už gražų bendradarbiavimą, pirmininkas baigė savo pranešimą.

Pranešimą apie finansinius Paramos reikalus padarė ižd. E. Yurkus. Pagal patiektas metines finansines apyskaitas 1966 m. gruodžio 31 d. Paramos aktyvai sudarė \$2,771,110. Svarbiausios aktyvo pozicijos yra nekilnojamo turto ir narių asmeninės paskolos. Gi balanso pasyvo

svarbiausios sumos yra narių šėrai ir indėlių kapitalas. Pažymėtina, kad Parama yra išėngusi į savo veiklos penkiolik-tus metus. Jos augimas natūralus ir patenkina-mas. Šiuo metu balansas yra visiškai priartėjęs prie 3 milijonų dolerių. O tai vaisius visų narių, kurie per eilę metų pilnai išitikino Paramos patarnavimų pranašumu bei naudingumu.

Toliau sekė kredito komiteto pirmininko V. Petraičio, priežiūros komisijos pirmininko Aug. Kuolo ir revizoriaus pranešimai.

Žvelgiant į pelno nuostolio sąskaitą Parama 1966 m. bėgyje turėjo \$41,654 pelno, kuris buvo paskirstytas šiaip: į garantijų fondą -- \$8,331; nariams dividendas už šėrus -- \$31,775; Toronto Maironio vardo šeštadieninei mokyklai -- \$800; Vasario 16-sios gimnazijai -- \$500; Kanados lietuvių leidiniui anglų kalba -- \$200 ir "Aušros" klubo mergaičių krepšinio komandai, kuri neseniai laimėjo Ontario provincijos krepšinio meisterio titulą ir turi paskyrimą vykdyti žaidynės į Winnipegą -- likutį \$47, plus \$100 iš reklaminių sumų. Diskusijos pelno paskirstymo reikalu buvo gyvos ir gana ilgokai užsitęgę, tačiau apsisotą prie valdybos pasiūlymo, kuris ir priimtas. Taip pat buvo teikiama vilčių ir kitoms organizacijoms, kad kiek leis sąlygos ir į jas bus atsižvelgiama.

1966 metų balansas ir 1967 m. pajamų - išlaidų sąmata buvo priimta be pakeitimų. Toliau ejo rinkimai. Slaptu balsavimu į valdybą išrinkta P. Bastys ir E. Yurkus, į kredito komitetą -- V. Petrakis ir į priežiūros komisiją -- Aug. Kuolas ir O. Delkus. Einamuosiuose reikaluose buvo keliama jaunimo ir kiti mūsų kooperatinio gyvenimo klausimai.

(pb)

LIETUVIŠKOS KNYGOS, PLOKŠTELĖS, MEDŽIO DROŽINIAI, AUDINIAI, GINTARO KAROLIAI IR KITI IŠDIRBINIAI.

Įvairios kitos importuotos dovanos!

Visa tai galite įsigyti DIRVOS krautuvėje,

6907 Superior Ave.

Krautuvė atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 5:30 val. vak., šeštadienį iki 3 val. p. p.

Naturally SUPERIOR SAVINGS

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

BALFAS ATŽYMI
GERADARIUS

Balfo veiklos pradžioje daug paramos gauta iš JAV vyriausybės, Amerikos katalikų episkopato bei lietuviškų organizacijų. Vėliau Balfo šalpos darbai buvo vykdomi išskirtinai rėmėjų aukomis. Tokių rėmėjų Balfas turi JAV per 10,000 ir jų metinės aukos vidurkis Balfui yra apie 10 dol. Vieni aukoja daugiau, kiti, kai išgali po dolerį aukoja.

Paskutiniu laiku atsiranda ir stambesnių geradarių. Tai dažniausiai viengungiai, kurie mirdami palieka bendrai lietuvių šalpai (Balfui) po šimtinę ar net ir tūkstantinę. Yra ir kelios pajėgesnės šeimos, paaukokušios Balfui tūkstantines. Tas dovanas ar palikimus valstybė įvertina atleisdama nuokartais gan didelių palikimo mokesčių.

Balfo Centro Valdyba norėdama tokius ryškesnius geradarius ilgesniam laikui atžymėti, nutarė pagaminti bronzinę lentą ir joje tų geradarių pavardes, gyv. vietą, datą ir paaukotą sumą iškalinti. Garbės lenta jau gaminama, geradarių sąrašas baigiamas sudaryti.

* A. PILIBAITIS, Elizabeth Šv. Petro ir Povilo parapijietis, turėdamas 69 metus amžiaus mirė 1966 metais Newark, N.J. Dar būdamas

gyvas rūpinosi lietuviškais reikalais, bet ypač buvo duosnus vargšams. Iš savo prakaito nesukrovė didelių turtų, bet ir mirdamas galvojo apie lietuvių varguolių, išblaškytus plačiąme pasaulyje. Jiems pagelbėti užrašė Balfui tūkstantį dolerių, kuriuos jau prisiuntė A. Raudys, testamento vykdytojas. Tos mirusio valios įvykdymas nekainavo Balfui nė cento, net ir testamento patvirtinimą teisme Balfas atstovui nereikėjo vykdyti.

* DR. E. ARMANIENĖ, Balfo centro valdybos vicepirmininkė, vasario mėn. pabaigoje išvyko Europon. Ji ten vedė kelias nukentėjusiųjų nuo nacių bylas. Taprogą p. Armanienė aplankys ir liet. veiksmus Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Italijoje. Ji taip pat stengsis susitikti ir su Balfo šelpiamaisiais Europoje.

Balfo pirmininkas kun. V. Martinkus jau grįžo iš Pietų Amerikos ir parsivežė gana daug Balui naudingų informacijų.

Abu Balfo vadovai keiliones atlieka savo lėšomis.

* LIETUVIŲ FONDO Valdybos ir Tarybos posėdžiai vyko vasario 26 d. Western Springs, Ill. dr. J. Valaičio rezidencijoje. Valdyba, kaip vykdomasis organas, sa-

EAST CHICAGO

KULTŪRINĖ POPIETĖ

ALTS-gos East Chicago's skyriaus valdyba š. m. kovo mėn. 18 d. (šeštadienį) 6:30 val., lietuvių parapijos mažojoje salėje, rengia kultūrinę popietę. Visuomenininkas Mečys Valiukėnas pristatys žinomo žurnalisto, Dirvos bendradarbio Br. Railos naują knygą -- LAUMIŲ JUOSTA. Diskusijos vyks prie kavos puoduko.

Kviečiami visi skyriaus nariai atvykti į šią popietę su savo draugais ir pažįstamais.

vo posėdyje apsvairstė aktualiuosius veiklos klausimus bei artimesnių darbų planus, kuriuos vėliau patiekė tarybai susipažinti ir padaryti sprendimus.

Tarybos posėdyje išklausyta valdybos pranešimas, apsvairstyti patiektieji darbų planai, padaryti reikiami sprendimai. Vienas svarbiausių klausimų, tai fondo vajeaus organizacijos plėtimasis bei vajeaus eigos gyvinimas. Fondo vadovybė daro viską, kad vajeaus vis intensyvesnį ir apimtų visą lietuviškąją visuomenę ne vien tik šiame kontinente, bet ir kituose kraštuose. Tam tikslui organizuojami vis nauji vajeaus komitetai ir telkiami bendradarbiai, kurie savose apylinkėse galėtų betarpiškai pasiekti kiekvieną lietuvių. Jau turima apie 70 vajeaus komitetų, bet jų reikia bent trigubai daugiau. Be informacijos bei propagandos sekmingo vajeaus nebūtų galimybės praveisti. Fondo vadovybė daro žygių, kad spauda, radijo, bei liet. televizijos programos talkininkautų fondo idėjai populiariai bei užsibrėžtam tikslui siekti.

Kitas klausimas, tai indėlių kuo saugesnis investavimas, gaunant aukštesnį procentą. Tas klausimas visad gyvai diskutuojamas. Metinio pelno paskirstymas taip pat sudaro opią problemą. Jai iš anksto sudaryta komisija tam klausimui studijuoti. Aptarti ir kiti aktualūs klausimai. (sr)

Kitas klausimas, tai indėlių kuo saugesnis investavimas, gaunant aukštesnį procentą. Tas klausimas visad gyvai diskutuojamas. Metinio pelno paskirstymas taip pat sudaro opią problemą. Jai iš anksto sudaryta komisija tam klausimui studijuoti. Aptarti ir kiti aktualūs klausimai. (sr)

STUDIJŲ SAVAITĖ
MOKYTOJAMS

JAV LB Švietimo Taryba pedagoginėms žinioms pagilinti ir darbo

našumui pakelti liuanistinėse mokyklose organizuoja mokytojams studijų savaitę š. m. liepos 30 d. iki rugpjūčio 6 dienos Dainavoje. Į studijų savaitę mokytojai gali atvykti su šeima. Visos savaitės pragyvenimas suaugusiam \$30.00, vaikams \$15.00. Gausesnei šeimai daromos nuolaidos pagal galimybes. Į studijų savaitę mokytojai atvyksta savomis priemonėmis ir apsimo-ka už pragyvenimą iš anksto.

Studijų savaitei numatoma programa plati ir įvairi. Kiekvieną dieną bus skiriama paskaita bendraisiais pedagogikos bei metodikos klausimais ir specialiesiems dalykams dėstyti pradinėse ir aukštesnėse liuanistinėse mokyklose. Bus paskaitų ciklas priešmokykliniam auklėjimui ir mokytojų paruošimo reikais.

Į studijų savaitę įsiregistruojama iki š. m. gegužės 30 dienos Švietimo Taryboje šiuo adresu: Jer. Ignatonis, 6642 S. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629.

MIAMI

IŠ SAULĖTO MIAMI

Sniego pūgų ir didelių šalčių atvartyti suskrido, it paukščiai iš šiaurės, daugybė svečių į Floridos šiltą žemę, Miami viešbučiai, moteliai ir privatūs kambariai užpildyti.

Pulk. Raimundas Liormanas su žmona Stefanija dabar atostogauja Miami. Vienas pirmųjų mūsų savanorių ir ilgametis Klaipėdos komentantas, R. Liormanas šiuo metu pastoviai gyvena Rochesteryje, kur yra jo dukė su žentu -- Danguolė ir dr. Antanas Klimai. Dr. A. Klimas profesoriauja Rochestero universitete ir drauge su Danguole auginą gražią lietuvišką keturių vaikų šeimą.

* JADVYGA TŪBELIENĖ, Lietuvos ministerio pirmininko našlė, ilgesnį laiką vieši Miami, J. Pakštienės namuose. Praėjusias Kalėdas jau sulaukė pensininkės titulo. 20 metų profesoriavusi Karo Apsaugos kalbų institute ji dėstė rusų kalbą. Kaip lektorė, ji turėjo gerą vardą toje mokslo įstaigoje ir buvo gerbiama tiek administracijos, tiek kolegų tarpe.

Atsisveikinant jai bu-

Bostono kamerinės muzikos trio -- kun. Vincas Valkavičius, Vytenis Vasyliūnas ir Izidorius Vasyliūnas išpildys meninę programą "Laiškai Lietuviams" pobūvyje, šį šeštadienį, kovo 11 d. 7:30 v.v. Jaunimo Centre Chicagoje. Programoje taip pat dalyvauja aktorė Birutė Pukelevičiūtė.

vo suruoštos puikios išleistuvės ir įteikta graži dovana. Buvo pasakyti nuoširdūs žodžiai, geriausi linkėjimai ir įteiktas auksinis Laivyno Akademijos ženklas -- didelė pagarba jos asmeniui.

Per eilę metų neturėjusi ilgesnių atostogų, (vasarą taip pat mokykloje eina darbai) nusprendė ilgėliau pailsėti Miami. Šiltas klimatas ir maudymasis okeane, jai labai patiko.

* AKTORĖ BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ nuves "Laiškų Lietuviams" dailiojo žodžio ir muzikos vakaro dalyvius į Milišiaus poezijos pasaulį. Be to, kamerinės muzikos trio -- smuikininkas kun. Vincas Valkavičius, smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis Vasyliūnas -- žavės publiką muzikinėmis sonatomis. Pobūvio pradžioje iškilmingame akte bus įteikta premija jaunimui skirtų lietuviškų giedamų Mišų konkurso laimėtojai muzikui Broniui Budriūnui. Kai kurias tu premijuotų Mišų dalis pagiedos Sesers M. Bernardos vadovaujamas "Rūtos" ansamblis. Parengimas įvyks šeštadienį, kovo 11 d., 7:30 v.v. Jaunimo Centre Chicagoje.

Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemokantiems ar nedaug mokantiems lietuviškai -- puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. R. Schmalstieg. Išleido liet. pranciškonių Brooklyn. 479 psl., kie-tais viršeliais. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti:

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

4259 So. Maplewood Ave.
Chicago, Illinois.
Telef. CL 4-7450.
Val. 9-3 ir 5-8.

WANTED
FABRICATORS, WELDERS,
ENGINE LATHE OPERATOR,
MACHINISTS

Year around, inside, steady work, paid vacation and fringe benefits.

WRITE, CALL OR APPLY MR. J. ABERNETHY

**INDUSTRIAL WELDERS
AND MACHINISTS**

1003 MINNESOTA AVENUE, DULUTH, MINNESOTA
(218) 727-8559

(22-31)

A. A.

EUGENIJAI KASNICKIENEI

mirus, vyrui ALEKSANDRUI ir sūnui ALFRE-
DUI reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Dr. Antanas ir Stefanija Rudokai
Juozas Jurevičius

Brangiam tėvui

DR. JUOZUI PETRONIUI

mirus, dukrai DANUTEI IZBICKIENEI, sūnui
ALOYZUI PETRONIUI ir jų šeimoms gilią užuo-
jautą reiškia ir kartu liūdi

Albina ir Leonas Rudžiūnai,
Danutė ir Rapolas Valodkai

Mylimam vyrui

A + A

VALERIJONUI VIZGIRDUI

staiga ir netikėtai mirus, žmona ELENA su šeima, ir gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu giliai liūdi

Irena ir Jonas Rimkūnai

A + A

KONSTANCIJAI SAULIENEI

mirus, dukterį ELENA NEMICKIENE, sūnų BALI SAULI ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Irena ir Jonas Rimkūnai

LAISVĖS KOVŲ DAINOS

"Žūtbūtnių kovų atvangomis, kraupiuose mirties šešėliuose gimė šios neviltingų kovų dainos. Gūdžioj prieblando, mirtinų pavojų grėsmė jas kūrė, rašė, perrašinėjo ir net spausdino kovūnai, kurių vardų jau niekas nebesužinos".

Ši knyga tai kuklus, bet ir gražus laikinas paminklas mūsų žuvusiems partizanams.

★

Šis leidinys, 1962 m. išleistas L. N. F. ir redaguotas poeto JONO AISČIO,

KAINA — 5 DOL.

Rašykite:

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103